Ročník 1946.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 84. Vydána dne 29. října 1946. Cena Kčs 1.80.

OBSAH:

192. Zákon o dvouletém hospodářském plánu.

192.

Zákon ze dne 25. října 1946 o dvouletém hospodářském plánu.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Stanovení dvouletého hospodářského plánu.

Oddíl I.

Základní úkoly všeobecně.

§ 1.

Pro obnovu a výstavbu hospodářství v republice Československé a tím i pro zvýšení životní úrovně lidu se stanoví pro léta 1947 a 1948 dvouletý hospodářský plán (dále jen dvouletý plán) s těmito základními úkoly:

a) v průmyslu překročiti koncem roku 1948 celkovou úroveň výroby z roku 1937 o 10%;

b) v zemědělství dosáhnouti koncem roku 1948 úrovně výroby předválečné;

c) ve stavebnictví opatřiti potřebný počet bytů, provésti velké stavby pro průmysl a zemědělství, obnovovati a doplňovati veřejné komunikace a zařízení, zahrnujíc v to zařízení k účelům zdravotním, provésti a zlepšiti vodohospodářské stavby a zařízení asanační a zajistiti provedení naléhavých staveb samosprávních;

d) v celkové dopravě dosáhnouti dopravního výkonu z roku 1937;

e) přispěti k urychlenému vyrovnání hospodářské úrovně Slovenska s českými zeměmi, zejména dokonalejším využitím jeho surovinových a energetických zdrojů a pracovních sil, jakož i vytvořením nových pracovních příležitostí na Slovensku;

f) povznésti hospodářsky slabé kraje českých zemí.

Při plnění těchto základních úkolů se zvýší přiměřeně celková výroba spotřebních statků.

Oddíl II.

Základní úkoly v jednotlivých hospodářských oborech.

§ 2.

V průmyslu.

Výroba bude stupňována tak, aby v roce 1948 činila zejména:

a) Ve výrobě báňské především:

kamenného uhlí . . .	17,746.000 tun,
hnědého uhlí	23,900.000 tun,
koksu	3,910.000 tun,
železné rudy	1,737.200 tun,
nafty	82.000 tun.

V roce 1947 se vytěží kamenného uhlí 16,374.000 tun, hnědého uhlí 21,822.000 tun a vyrobí se 3,740.000 tun koksu.

b) Ve výrobě energie především:

elektrického proudu	7.400,000.000 kWh,
svítiplynu	420,000.000 m³.

V roce 1947 se vyrobí 6.365,000.000 kWh elektrického proudu.

c) Ve výrobě hutnické především:

surového železa	1,460.000 tun,
surové oceli	2,400.000 tun,
odlitků	330.000 tun,
válcovaných výrobků	1,650.000 tun.

V roce 1947 se vyrobí surového železa 1,340.000 tun a surové oceli 2,200.000 tun.

d) V průmyslu železa a kovů především:

železničních vozů nákladních, osobních a motorových v jednotkách nákladních vozů	15.240 kusů,
tramvajových vozů motorových a vlečných	143 kusů,
lokomotiv	290 kusů,
traktorů	9.000 kusů,
nákladních a osobních automobilů a autobusů v jednotkách automobilů nákladních	14.000 kusů,
hospodářských strojů v hodnotě	1.100,000.000 Kčs,

a to zejména:

strojů pro obdělávání a přípravu půdy	80.000 kusů,
strojů secích a sázecích	10.000 kusů,
sklizňových strojů	24.000 kusů,
strojů na zpracování sklizně	8.000 kusů,
strojů na přípravu krmiv	48.000 kusů,
obráběcích strojů	12.500 kusů,
elektromotorů do 25 kW	220.000 kusů,
motocyklů	50.000 kusů,
jízdních kol	220.000 kusů,
šicích strojů	100.000 kusů,
rozhlasových přijímačů	150.000 kusů,
telefonních přístrojů	75.000 kusů,
žárovek	15,000.000 kusů,
kuchyňského nádobí	9,500.000 kg.

V roce 1947 se vyrobí železničních vozů nákladních, osobních a motorových 16.750 kusů v jednotkách nákladních vozů, lokomotiv 230 kusů, traktorů 5.650 kusů, nákladních a osobních automobilů a autobusů v jednotkách automobilů nákladních 10.330 kusů, hospodářských strojů v hodnotě 1.000,000.000 Kčs, a to zejména strojů pro obdělávání a přípravu půdy 72.000 kusů, strojů secích a sázecích 9.000 kusů, sklizňových strojů 22.000 kusů, strojů na zpracování sklizně 7.000 kusů a strojů na přípravu krmiv 44.000 kusů.

e) Ve výrobě chemické především:

synthetických pohonných látek z domácích surovin	o 69% více, než je dnešní stav výroby,
mazadel z minerálních olejů	o 130% více, než je dnešní stav výroby,
benzolu a jeho homologů	o 60% více, než je dnešní stav výroby,
fosforečných hnojiv	380.000 tun,
dusíkatých hnojiv	220.000 tun,
kyseliny sírové	205.000 tun,
sody	102.000 tun,
umělé střiže	11.700 tun,
umělého hedvábí	6.800 tun.

V roce 1947 se vyrobí mazadel z minerálních olejů o 103% více, než je dnešní stav výroby, fosforečných hnojiv 380.000 tun a dusíkatých hnojiv 129.000 tun.

f) V průmyslu sklářském především:

dutého skla . . . . . 126.420 tun,
plochého skla . . . . . 15,990.000 m²,
drobného skla . . . . . 12.520 tun.

V roce 1947 se vyrobí plochého skla 17,310.000 m².

g) V průmyslu kamene, zemin a keramiky především:

cementu . . . . . 1,250.000 tun,
cihel . . . . . 835,650.000 kusů,
tašek . . . . . 133,000.000 kusů,
vápna . . . . . 648.800 tun.

V roce 1947 se vyrobí cementu 1,050.000 tun, cihel 572,650.000 kusů, tašek 110,000.000 kusů a vápna 580.800 tun.

h) V průmyslu papírenském především:

buničiny . . . . . 205.000 tun,
papíru . . . . . 197.000 tun,
lepenky . . . . . 59.200 tun.

i) V průmyslu dřeva především:

řeziva jehličnatého a listnatého . . . . . 2,828.000 m³,
překližek . . . . . 59.000 m³,
surových pražců . . . . 169.000 m³,
dýh . . . . . 5,874.000 m².

j) V průmyslu textilním a oděvním především:

bavlněné příze s přízí vigoňovou . . . . 58,200.000 kg,
česané příze . . . . 4,370.000 kg,
mykané příze . . . 15,620.000 kg,
lněné příze . . . . 9,400.000 kg,
vlněných tkanin . . 14,800.000 kg příze,
bavlněných tkanin s tkaninami z umělého hedvábí . . . . . 50,200.000 kg příze,
jutových tkanin . . 17,000.000 kg příze,
lněných tkanin . . . 9,500.000 kg příze,
41,500.000 kusů pleteného a stávkového zboží . . . . . 9,800.000 kg,
punčoch a ponožek . . 55,200.000 párů.

k) V průmyslu koželužném a gumárenském především:

obuvi . . . . . 45,520.000 párů,
obručí pro jízdní kola a motocykly . . . . 3,275.000 kusů,
obručí pro osobní a nákladní automobily . . 650.000 kusů.

V průmyslu výživy zvláště v těchto oborech:

l) V průmyslu cukrovarnickém především:

rafinovaného cukru . . . 672.000 tun,
melasy . . . . . 158.000 tun.

m) V průmyslu mlynářském především:

mlýnských jedlých výrobků z pšenice a žita . . . . 1,884.000 tun.

n) V průmyslu potravinářském především:

umělých jedlých tuků . . . 70.000 tun,
másla . . . . . 50.000 tun.

V roce 1947 se vyrobí 47.500 tun másla.

o) V průmyslu pivovarském a sladařském především:

sladu . . . . . 268.000 tun,
piva . . . . . 8,600.000 hl.

p) V průmyslu lihovarnickém především:

veškerého lihu . . . . . 650.000 hl.

§ 3.

V zemědělství.

(1) V zemědělství se učiní taková opatření, aby při plánovaných hektarových výnosech a plánované užitkovosti domácích zvířat bylo vyrobeno:

	v roce 1947	v roce 1948
pšenice	1,474.900 tun	1,484.600 tun,
žita a soureže	1,278.200 tun	1,187.100 tun,
chlebového obilí celkem	2,753.100 tun	2,671.700 tun,
ječmene	1,056.200 tun	1,122.500 tun,
ovsa	935.200 tun	1,034.000 tun,
kukuřice	283.100 tun	277.600 tun,
luštěnin	56.900 tun	55.300 tun,
brambor	9,144.100 tun	8,781.600 tun,
cukrovky	4,826.800 tun	4,719.200 tun,
olejnin	165.000 tun	165.000 tun,
pícnin	5,716.000 tun	5,953.900 tun,
masa hovězího	140.200 tun	160.400 tun,
masa vepřového	199.100 tun	266.300 tun,
sádla	40.100 tun	53.300 tun,
mléka	25,640.000 hl	32,359.000 hl,
vajec	1.025,000.000 kusů	1.172,100.000 kusů.

(2) Budou učiněna opatření, aby počet ovocných stromů byl zvýšen o 15%.

§ 4.

Ve stavebnictví.

Úkolem stavebnictví bude zejména:

a) obnoviti, po případě nově postaviti 125.000 bytových jednotek nákladem 14 miliard Kčs;

b) odstraniti škody na veřejných budovách nákladem 1.300 milionů Kčs; dokončiti a nově postaviti veřejné a jiné budovy nákladem 2.370 milionů Kčs;

c) obnoviti, po případě dokončiti rozestavěné státní i nestátní silnice a mosty nákladem 3.980 milionů Kčs;

d) provésti vodní a vodohospodářské stavby nákladem 2.550 milionů Kčs;

e) pořídit stavby pro průmysl nákladem 7.530 milionů Kčs;

f) pořídit stavby pro zemědělství nákladem 1.540 milionů Kčs;

g) odstraňovati na železnicích stavební škody, způsobené v souvislosti s válečnými událostmi, a pořídit a obnoviti železniční stavby nákladem 4.470 milionů Kčs;

h) pokračovati v rozestavěných stavbách železničních, po případě je dokončiti, nákladem 1.150 milionů Kčs;

i) provésti stavby pro dopravu silniční, vodní, leteckou a poštovní nákladem 840 milionů Kčs.

§ 5.

V dopravě.

K dosažení dopravního výkonu stanoveného dvouletým plánem bude zapotřebí zejména:

1. V dopravě železniční:

a) zařaditi nových 300 lokomotiv, 250 motorových vozidel kolejových, 17.090 nákladních a 700 osobních vozů a doplniti park městských drah a malodrah novými 123 motorovými a 130 přívěsnými vozy; připraviti seriovou výrobu speciálních nákladních železničních vozů;

b) obnoviti a doplniti zabezpečovací a dorozumívací zařízení drah nákladem 200 milionů Kčs;

c) obnoviti a doplniti zařízení železničních dílen nákladem 100 milionů Kčs;

d) doplniti dopravní zařízení košicko-bohumínské dráhy tak, aby se zvýšila její výkonnost o 50% proti roku 1937.

2. V dopravě silniční:

a) zařaditi nových 1.950 autobusů, 200 přívěsných vozů pro dopravu osob, 2.400 nákladních automobilů a 700 přívěsných vozů; připraviti seriovou výrobu speciálních nákladních automobilů;

b) vystavěti garáže a opravny motorových vozidel nákladem 150 milionů Kčs.

3. V dopravě říční:

a) zařaditi 45 nových člunů a 4 remorkéry a obnoviti plavební park, poškozený válečnými událostmi;

b) dobudovati přístavy bratislavský a komárenský.

4. V dopravě letecké:

a) zařaditi dalších 50 dopravních letadel;

b) rozšířiti a upraviti letiště, zejména v Praze-Ruzyni, Brně-Černovicích, Bratislavě-Vajnorech a Popradě, doplniti jejich zařízení a započíti se stavbou letišť v Brně-Tuřanech a Bratislavě-Ivánce.

5. V dopravě poštovní:

a) obnoviti provozní zařízení poštovní služby a obnoviti a rozšířiti telekomunikační zařízení úhrnným nákladem 933 milionů Kčs;

b) doplniti dílenská zařízení a stav poštovních motorových vozidel nákladem 140 milionů Kčs.

Oddíl III.

Investice ve dvouletém plánu.

§ 6.

(1) V rámci dvouletého plánu se provedou investice nákladem nejvýše 69,88 miliardy Kčs.

(2) Z částky 69,88 miliardy Kčs připadne:

a) na průmysl a řemeslnou výrobu . . . . 25,38 miliardy Kčs,

z toho na průmysl výživy 2,75 miliardy Kčs,

b) na zemědělství . . . 5,21 miliardy Kčs,

c) na dopravu . . . . 15,09 miliardy Kčs,

d) na opravu bytů zničených válkou a opatření nových bytů . . . . 14,00 miliardy Kčs,

e) na pozemní, vodohospodářské, dopravní a jiné veřejné stavby . 10,20 miliardy Kčs.

V těchto částkách jsou zahrnuty investice v oboru státní správy, samosprávy a státního, znárodněného i soukromého podnikání.

(3) Investice, neobsažené ve dvouletém plánu, mohou býti v letech 1947 a 1948 provedeny jen, bude-li potřeba surovin a pracovních sil pro ně kryta z místních zdrojů tak, že nebudou tyto suroviny a pracovní síly odňaty plnění úkolů, stanovených dvouletým plánem.

Oddíl IV.

Hospodářský rozvoj Slovenska.

§ 7.

(1) Z celkových investic ve dvouletém plánu budou na Slovensku provedeny investice nákladem nejvýše 22,14 miliardy Kčs.

(2) Z částky 22,14 miliardy Kčs připadne:

a) na průmysl a řemeslnou výrobu . . . . 6,80 miliardy Kčs,

b) na zemědělství . . 2,10 miliardy Kčs,

c) na dopravu . . . . 4,71 miliardy Kčs,

d) na opravu bytů zničených válkou a na opatření nových bytů 4,80 miliardy Kčs,

e) na pozemní, vodohospodářské, dopravní a jiné veřejné stavby . . . . . 3,73 miliardy Kčs.

(3) Bude dokončeno přemístění strojního zařízení pro průmyslové závody a řemeslnou výrobu z českých zemí na Slovensko v takovém rozsahu, aby byly vytvořeny pracovní příležitosti pro 26.000 osob.

Oddíl V.

Pomoc hospodářsky slabým krajům v českých zemích.

§ 8.

(1) Do jižních Čech, do středního Povltaví a Podbrdska, na Českomoravskou vysočinu, na Valašsko a Slovácko se přemístí, po případě se tam založí průmysl, který využije místních surovinových zdrojů a místních pracovních sil.

(2) Z celkových investic ve dvouletém plánu budou v těchto krajích provedeny investice nákladem nejvýše 4,95 miliardy Kčs.

(3) Aby se dosáhlo účelného využití lignitu, nafty, zemních plynů a surovinových zdrojů, provedou se odborné průzkumy; provedou se též výzkumné a projekční práce pro nová energetická díla.

Oddíl VI.

Některé předpoklady splnění dvouletého plánu.

§ 9.

Národní mobilisace pracovních sil.

(1) Ke splnění úkolů stanovených v oddílech I až V bude pokračováno ve včleňování a přeřazování: do průmyslu asi 270.000, do stavebnictví asi 90.000 a do zemědělství a lesnictví asi 230.000 pracovních sil. Zároveň budou zjednány podmínky, aby se zvýšila výkonnost pracujících průměrně o 10% ve srovnání s rokem 1937.

(2) Tohoto cíle bude dosaženo tím, že

a) osoby, které mohou býti na dosavadních pracovištích postrádány, přejdou do oborů, kde je jich naléhavě třeba;

b) kvalifikované síly se vrátí postupně do svého původního povolání;

c) zařadí se plánovitě dorost;

d) zařadí se osoby práce schopné a dosud nepracující do produktivní práce;

e) zvýší se počet žen výdělečně pracujících;

f) začlení se do práce osoby se sníženou pracovní schopností;

g) bude se podporovati reemigrace krajanů;

h) bude se organisovati pracovní soutěžení.

(3) Mobilisace pracujících bude se prováděti především na podkladě dobrovolnosti. Kdyby takto nebylo dosaženo potřebného počtu pracujících, budou učiněna opatření na podkladě zákonných ustanovení o pracovní povinnosti.

(4) Všichni zaměstnavatelé, včetně veřejných úřadů, ústavů, institucí a jednotlivců, budou zaměstnávati hospodárně, na vhodných místech a způsobem zabezpečujícím řádný výkon pouze takový počet pracujících potřebné kvalifikace, jehož je při nejlepší dosažitelné organisaci provozu a plném využití pracovní doby nezbytně třeba ke splnění daných úkolů.

(5) Všichni zaměstnavatelé, veřejné úřady, ústavy, instituce a jednotlivci budou dbáti, aby se přechody pracujících prováděly co nejúčelněji, aby se co nejvíce usnadnily a aby se zabezpečila slušná životní úroveň pracujících.

(6) Zásadně se předpokládá spravedlivá úprava pracovních podmínek, mezd, platů a cen ve všech odvětvích a povoláních.

§ 10.

Zahraniční obchod.

Zahraniční obchod bude organisován a řízen tak, aby se zabezpečilo plnění úkolů stanovených dvouletým plánem. Podrobnosti upraví vláda nařízením.

§ 11.

Výzkumnictví.

Technický a vědecký pokrok bude se podporovati vybudováním a zabezpečením výzkumnictví a stanovením jeho pracovních úkolů s jednotného hlediska.

Část druhá.

Provádění, plnění a kontrola dvouletého plánu.

§ 12.

(1) Vláda stanoví v rámci dvouletého plánu pro jednotlivé hospodářské obory dílčí úkoly, prostředky k jejich splnění a způsob jejich dalšího rozvrhu.

(2) Provádění jednotlivých úkolů dvouletého plánu se časově stanoví tak, aby celý plán mohl býti plynule uskutečňován, jakož i aby se stále přihlíželo k finančním možnostem státu a k devisovým možnostem československého hospodářství. Přitom se zajistí stálý soulad mezi úkoly dvouletého plánu a možnostmi zahraničního obchodu.

§ 13.

(1) Předsednictvo vlády soustavně sleduje s hlediska jednotnosti dvouletého plánu jeho provádění, kontroluje jeho plnění a podává o tom vládě zprávy.

(2) Předpisy o kontrole státního a jiného veřejného hospodářství, jmění a dluhu zůstávají nedotčeny.

§ 14.

(1) Ústavodárné Národní shromáždění zvolí podle zásady poměrného zastoupení 36 členný výbor pro kontrolu provádění dvouletého plánu.

(2) Vláda je povinna podávati ústavodárnému Národnímu shromáždění zprávy o provádění a plnění dvouletého plánu, a to pravidelně každého čtvrt roku, nebo kdykoliv o to požádá výbor zřízený podle odstavce 1.

§ 15.

(1) Provedení dvouletého plánu vyžaduje soustředěného úsilí všeho občanstva a proto je každý, jemuž připadá jakýkoliv úkol k splnění tohoto plánu, povinen jej vykonati svědomitě a hospodárně podle svých osobních a sociálních poměrů a podle svých hospodářských možností. Odpovídá proto za hospodárné používání surovin, energie, výrobních prostředků a pracovních sil a za nutnost, účelnost a hospodárnost investic, jakož i za dodržení obvyklé jakosti výrobků a za její postupné zlepšování.

(2) Všem druhům podnikání, ať státního či samosprávného či znárodněného nebo soukromého či družstevního, se zaručuje plná rovnoprávnost při provádění dvouletého plánu poskytováním stejných předpokladů a podmínek pro výkon jejich hospodářské činnosti.

Část třetí.

Zmocnění vlády.

§ 16.

(1) Vláda může nařízeními činiti opatření nutná ke splnění úkolů dvouletého plánu, pokud k nim není třeba nového zákona.

(2) Opatření hospodářské povahy, pokud je jinak mohou činiti jednotliví ministři, vyžadují, týkají-li se provedení úkolů dvouletého plánu, schválení předsednictva vlády.

(3) Nastane-li podstatná změna v předpokladech, za nichž byl dvouletý plán sestaven, nebo budou-li toho vyžadovati jiné závažné důvody, může vláda dotčené úkoly a opatření k provedení dvouletého plánu (§§ 2 až 8) nově upraviti nařízením.

(4) Vláda stanoví, jak se použije věcných prostředků, přikázaných ke splnění úkolů dvouletého plánu, po případě dílčích úkolů a úkolů z dalšího rozvrhu dílčích úkolů podle § 12, pokud tyto prostředky nebudou vyčerpány v důsledku hospodárnějšího provedení úkolů nebo z jiného důvodu.

Část čtvrtá.

Závěrečné ustanovení.

§ 17.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Dr. **Beneš** v. r.

Gottwald v. r.

Dr. **Zenkl** v. r.
Dr. **Šrámek** v. r.
Ursíny v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.
arm. gen. **Svoboda** v. r.
Dr. **Ripka** v. r.
Nosek v. r.
Dr. **Dolanský** v. r.
Dr. **Stránský** v. r.
Dr. **Drtina** v. r.
Kopecký v. r.

Laušman v. r.
Ďuriš v. r.
Zmrhal v. r.
Dr. **Pietor** v. r.
Ing. **Kopecký** v. r.
Hála v. r.
Dr. **Nejedlý** v. r.
Dr. **Procházka** v. r.
Majer v. r.
Dr. **Franek** v. r.
Dr. **Clementis** v. r.,
tiež za ministra Masaryka

Lichner v. r.

Administrace: Praha III., Tržiště č. 9. ◆ Telefon 459-41 až 43. Účet pošt. spoř. č. 40.664. ◆ Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze č. 109 704/IIIa 1939. ◆ Dohlédací poštovní úřad Praha 25.
Státní tiskárna v Praze.